

centered around anthropological, phenomenological and axiological approaches, which pays more attention to the development and implementation of the latest legal technologies of rulemaking and law enforcement, is the optimal scientific toolkit for learning the legal nature of the Regulation and also draws attention to the understanding of the sociological and legal aspects of legislative policy, the interaction of the parliament and the public regarding the implementation of key elements of this policy, strengthening the flexibility and stability of regulatory procedures, their early updating and adaptation to the changing conditions of political and legal reality. Emphasis is placed on the fact that such a methodological paradigm is able to provide not a mechanistic, but a dialectical combination of such scientific techniques and ways of analyzing the Regulation, which would take into account the latest developments in the field of development and modernization of modern models of parliamentarism, allow an open and non-committed view of the trends of the parliamentary process, and also contributed to the formation of the modern doctrine of the Regulations based on the preservation of rational elements of the regulatory regulation of parliamentary procedures and the adaptation of domestic parliamentarism to the best European parliamentary legal traditions, values and practices.

Keywords: Regulation, Verkhovna Rada of Ukraine, methodology, normativism, postpositivism, general philosophical methods, general scientific methods, special scientific methods.

Карась Б.О.

СИСТЕМА ЗЛОЧИНІВ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРАВА ЛЮДИНИ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

УДК 343.41

Постановка проблеми. Хартія економічних прав та обов'язків держав Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй (Хартія № 995_077 від 12.12.1974) визначає обов'язок держави стосовно соціально-економічного розвитку свого народу закріплено. Так, згідно зі ст. 7 вказаного документа, у статті 7 означеного документу визначено, що кожна держава має право і несе відповідальність за вибір цілей і засобів розвитку, повну мобілізацію і використання своїх ресурсів, здійснення прогресивних економічних і соціальних реформ, а також забезпечення повної участі свого народу в процесі і вигодах розвитку. Усі держави зобов'язані, індивідуально і спільно, співпрацювати, для того щоб

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ

усувати перешкоди, які заважають такій мобілізації та використанню» [1].

В Україні соціально-економічні права людини і громадянина закріплені в Конституції України. Відповідності до положень Основного закону (ст. 21) визначено, що всі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними. Соціально-економічні права і свободи, зафіксовані в Конституції, мають гарантувати стандарти прав людини у соціальній та економічних сферах, забезпечуючи належні соціальні та економічні умови життя людини, а також її можливості у сфері виробництва, розподілу, обміну і використання матеріальних благ. Згідно з Конституцією України до соціально-економічних прав людини належать: право на працю (ст. 43); право на відпочинок (ст. 45); право на страйк (ст. 43); право на власність (приватну) (ст. 41); право на підприємницьку діяльність (ст. 42); право на охорону здоров'я (ст. 49); право на соціальний захист (ст. 46); право на житло (ст. 47); право на освіту (ст. 53); свободу літературної, художньої, технічної та наукової діяльності (ст. 54); право на достатній життєвий рівень (ст. 48); право на безпечне довкілля (ст. 50).

Звичайно, не кожне з указаних соціально-економічних прав, передбачених та гарантованих Конституцією України, у разі їх порушення чи недотримання, потребує кримінально-правової охорони. Оскільки підлягати кримінальній відповідальності за порушення соціально-економічних прав людини можна лише в тому разі, коли вчиненням заподіюється істотна шкода правоохоронюваним інтересам. Тобто коли держава визнає необхідним застосувати кримінально-правову форму реагування на вчинені діяння, сама ж кримінальна відповідальність в цьому випадку є *ultima ratio* в протидії певним протиправним явищам.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема злочинів проти соціально-економічних прав людини була предметом дослідження багатьох вітчизняних науковців, як-от П. П. Андрушка, П. С. Берзіна, О. О. Дудорова, А. С. Нерсисяна, З. А. Загинеї-Заболотенко, О. О. Кваші, О. В. Коротюк, О. М. Костенка, С. Я. Лихової, А. А. Ломакіної, В. О. Навроцького, О. В. Новіко-

ва, О. М. Оленійчука, І. М. Романюка, Є. Ю. Суп, В. В. Топчія, М.І. Хавронюка, В. Б. Харченка та інших. Водночас слід відзначити, що окремі вказані вище статті не були розроблені науковцями на рівні кандидатських чи докторських дисертацій. Комплексна монографія С. Я. Лихової, присвячена дослідженню злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина [2]. Однак з моменту її опублікування вже минуло багато років, а тому можна стверджувати, що проблема концептуальних засад кримінально-правового забезпечення охорони соціально-економічних прав людини є малодослідженою в теорії кримінального права України. Зокрема не вивчено питання про те, яка ж система таких злочинів передбачена в Кримінально-му кодексі України (далі – КК).

Метою дослідження є встановлення системи злочинів проти соціально-економічних прав людини у КК.

Виклад основного матеріалу. Категорія «система» має універсальний характер та використовується у різних галузях знань. Система як поняття означає внутрішню впорядковану структуру елементів, яка становить цілісність, сукупність організаційних засад, норм та правил, обов'язкових для певної галузі [3]. Як зазначається в одному з філософських словників, система – це сукупність визначених елементів, між якими існує закономірний зв'язок чи взаємодія семантичне поле поняття «система» включає терміни «зв'язок», «елемент», «ціле», «єдність» та «структура» [4]. Системний підхід у сфері пізнання оформився як самостійний метод наукового дослідження, який використовується для вивчення і кримінально-правових явищ, а також у процесі нормотворчості (зокрема, під час розміщення статей у межах Розділу Особливої частини КК). Система визначається науковцям як відмежована від зовнішнього середовища сукупність взаємозв'язаних частин (компонентів), яка володіє якісно вищими та складнішими властивостями в порівнянні із сумою властивостей її частин й характеризується певним складом (набором) компонентів і певним способом їх взаємодії [5, с. 10]. До основних характерних особливостей системи можна віднести такі: 1. Система є передусім сукупністю елементів. За певних умов елементи, від-

повідно, можуть розглядатись як системи. 2. Наявність суттєвих зв'язків між елементами та (або) їх властивостями, що переважають над зв'язками цих елементів з тими, які не входять до даної системи. Під суттєвими зв'язками розуміють лише такі, що закономірно визначають інтегративні властивості системи, і це вирізняє систему з оточуючого середовища як цілісний об'єкт. 3. Наявність визначеної організації, що проявляється у зменшенні ступеня ентропії (невизначеності) системи порівняно з ентропією системоутворюючих факторів. До таких факторів належать кількість елементів системи, кількість суттєвих зв'язків, якими може володіти елемент, тощо. 4. Наявність інтегративних властивостей, тобто властивих системі загалом, але не властивих жодному елементу зокрема. Це свідчить про те, що хоча властивості системи і залежать від властивостей елементів, вони не визначаються ними повністю. Отже, система не зводиться до простої сукупності елементів і, розчленовуючи її на окремі частини, неможливо пізнати всі властивості системи загалом [6, с. 20].

На наш погляд, ознакою системи характеризуються злочини проти соціально-економічних прав. Такий висновок ґрунтується, насамперед, на тому, що соціально-економічні права людини становлять єдиний комплекс, один вид, між елементами якого існують взаємозв'язки. Зокрема, зазичай соціальні та економічні права людини реалізуються в межах одного й того ж кола правовідносин, а їх реалізація вимагає від держави вживати таких заходів, які спрямовані на позитивну їх реалізацію кожним громадянином. Правова сутність як соціальних, так і економічних прав людини полягає в тому, що ці права полягають у створених державою можливостях для їх використання, а саме їх використання має спеціальний порядок реалізації, передбачений законом. Окрім того, і соціальні, і економічні права, не належать до непорушних та невід'ємних прав людини, а тому їх держава в будь-який момент може скасувати чи звужити. Доцільно зауважити ще й таке, що соціально-економічні права самі по собі зазвичай розглядаються як правові блага, що належать кожній людині, тобто як певні привілеї, що вона може отримати в процесі своєї

трудової, підприємницької діяльності, а також під час реалізації своїх соціальних можливостей.

Водночас у теорії права соціально-економічні права розглядаються дихотомічно. Наприклад, Ю. М. Фролов вважає, що економічні права і свободи людини в Україні – це можливості людини та громадянина володіти, користуватися та розпорядитися основними економічними благами, а також набувати та захищати їх у порядку, межах, формах і спосіб, передбачених Конституцією та законами України [7, с. 171]. О. В. Скрипнюк, визначаючи поняття соціальних прав і свобод, констатує, що під ними слід розуміти встановлені Конституцією та законами України правила цілеспрямованої поведінки або діяльності людей, спрямованої на задоволення власних соціальних потреб [8, с. 9].

На нашу думку, про що вже зазначалося вище, між соціальними та економічними правами людини є доволі тісні зв'язки, що зумовлює розгляд їх системи в теорії кримінального права України.

Як відомо, система Особливої частини КК побудована з урахуванням об'єкта злочину, а тому окремі дослідники класифікують злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина (розділ V) з урахуванням безпосереднього (видового) об'єкта злочину. Наприклад, В. І. Павликівський виокремлює такі групи злочинів, передбачених розділом V Особливої частини КК, як злочини, які посягають на: 1) суспільні відносини, що забезпечують особисті (громадянські) права людини і громадянина; 2) суспільні відносини, що забезпечують політичні права і свободи громадян; 3) суспільні відносини, що забезпечують соціально-економічні права і свободи громадян; 4) суспільні відносини, що забезпечують духовні (культурні) права і свободи людини і громадянина [9, с. 183].

І. О. Зінченко та Є. В. Шевченко, погоджуючись з тим, що в конституційному праві наразі виділяють п'ять основних груп прав і свобод людини і громадянина – особисті (або громадянські), політичні, економічні, соціальні та культурні права і свободи, вважають, що «така класифікація повністю відповідає реаліям сьогодення, оскільки охоплює собою всі найважливіші сфери

взаємовідносин людини і суспільства, особи та держави. Крім того, вона ґрунтується на міжнародних стандартах в галузі прав людини, які були взяті за основу при реформуванні українського законодавства» [10, с. 376]. Таким чином, науковці фактично виокремлюють дві самостійні групи серед тих злочинів, що передбачені в розділі V Особливої частини КК, як злочини проти соціальних прав та злочини проти соціально-економічних прав.

Як було вже зазначено вище, злочини проти соціально-економічних прав слід розглядати як єдину систему злочинів, що об'єднуються в самостійну групу злочинів, передбачених розділом V Особливої частини КК, елементи якої, а саме конкретні злочини, що її утворюють взаємодіють між собою та мають безліч внутрішніх зв'язків.

Проаналізувавши систему злочинів, передбачених розділом V Особливої частини КК, вбачається, що до злочинів, які посягають на соціально-економічні права людини, слід відносити такі:

- перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій (ст. 170 КК), тобто умисне перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій або їх органів. Указаний злочин порушує таке право, як право на страйк (ст. 44 Конституція України);

- грубе порушення законодавства про працю (ст. 172 КК), тобто незаконне звільнення працівника з роботи з особистих мотивів чи у зв'язку з повідомленням ним як викривачем про вчинення іншою особою корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», а також інше грубе порушення законодавства про працю. Вказаний злочин порушує таке економічне право людини, як право на працю, гарантоване ст. 43 Конституції України;

- грубе порушення угоди про працю, вчинене службовою особою підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, а також окремим громадянином або уповноваженою ними особою шляхом обману чи зловживання довірою або примусом до виконання роботи, не обумовленої угодою (ст. 173 КК), так само порушує гарантоване ст. 43 Конституції України право на працю;

– примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку шляхом насильства чи погрози застосування насильства або шляхом інших незаконних дій (ст. 174 КК) порушує таке економічне право, як право на страйк, гарантоване ст. 43 Конституції України;

– невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат (ст. 175 КК) також порушує економічне право на працю і таку його складову, як право на своєчасне одержання винагороди за працю, яке захищається законом (ст. 43 Конституції України);

– порушення авторського права і суміжних прав (ст. 176 КК) порушує свободу літературної, художньої, технічної та наукової діяльності (ст. 54 Конституції України);

– порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію (ст. 177 КК) порушує свободу літературної, художньої, технічної та наукової діяльності (ст. 54 Конституції України);

– порушення права на отримання освіти, тобто незаконна відмова у прийнятті до закладу освіти будь-якої форми власності або незаконна вимога оплати за навчання у державних чи комунальних навчальних закладах (ст. 183 КК) посягає на таке соціальне право людини, як право на освіту (ст. 53 Конституції України);

– порушення права на безоплатну медичну допомогу, тобто незаконна вимога оплати за надання медичної допомоги в державних чи комунальних закладах охорони здоров'я або незаконне скорочення мережі державних і комунальних закладів охорони здоров'я (ст. 184 КК) посягає на таке соціальне право, як право на охорону здоров'я (ст. 49 Конституції України).

Для вказаних злочинів соціально-економічні права людини виступають видовим об'єктом, у зв'язку з чим вони й виокремлюються в самостійну групу злочинів, вміщених у розділі V Особливої частини КК. Соціальні та економічні права виступатимуть основним безпосереднім об'єктом конкретних злочинів, що включаються у вказану групу.

Проте аналіз інших статей Особливої частини КК, а також змісту кожного з соціально-економічних прав, гарантованих Конституцією України, вказує на те, що в цьому Кодексі містяться й інші злочини, додатковим обов'язковим об'єктом яких виступають соціально-економічні права людини.

Так, одним із важливих соціальних прав людини, який є компонентом права на охорону здоров'я (ст. 49 Конституції України) є право на забезпечення здоров'я людини, яке, окрім іншого, пов'язане з дотриманням конституційних прав на: повагу до гідності (стаття 28); особисту недоторканість (стаття 29); соціальний захист (стаття 46); житло (стаття 47); достатній життєвий рівень (стаття 48); безпечне для здоров'я довкілля (стаття 50) та інших. Загальні норми у медичній сфері містять Основи законодавства України про охорону здоров'я. Окремі питання з охорони здоров'я регулюються Цивільним кодексом України, Кримінальним кодексом України, Кодексом цивільного захисту України, Законами України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», «Про екстрену медичну допомогу», «Про захист населення від інфекційних хвороб», «Про лікарські засоби» тощо. Тому до таких злочинів, що посягають на право людини на здоров'я, належать всі «медичні» злочини», які містяться в розділі II Особливої частини КК (неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби – ст. 131 КК, розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби – ст. 132 КК, незаконне проведення абортів або стерилізації – ст. 134 КК, незаконна лікувальна діяльність – ст. 138 КК, ненадання допомоги хворому медичним працівником – ст. 139 КК, неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником – ст. 140 КК, порушення прав пацієнта – ст. 141 КК, незаконне проведення дослідів над людиною – ст. 142 КК, порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини – ст. 143 КК, Насильницьке донорство – ст. 144 КК, Незаконне розголошення лікарської таємниці – ст. 145 КК).

До цієї групи посягань також належать окремі злочини, передбачені розділом XIII Особливої частини КК, а саме фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів (ст. 321-1 КК), порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів (ст. 321-2 КК), порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам та масовим отруєнням (ст. 325 КК).

Одним із компонентів права на працю є право на належні, безпечні і здорові умови праці (ч. 3 ст. 43 Конституції України). Відповідно економічне право на працю буде порушене у разі вчинення таких злочинів, як порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК), порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ст. 272 КК), порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах (ст. 273 КК). Вказані злочини належать до злочинів проти безпеки виробництва (розділ X Особливої частини КК), а економічне право на працю виступатиме для них додатковим безпосереднім об'єктом, який матиме в цих випадках обов'язковий характер.

Також вважаємо, що порушення соціально-економічних прав людини може мати під час здійснення окупаційного адміністрування на тимчасово окупованих територіях державою-агресором. Так, згідно зі ст. 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним. Водночас у результаті вчинення загарбницьких дій Російською Федерацією багато громадян України були позбавлені свої приватної власності, оскільки змушені залишати своє майно на тимчасово окупованій території та переселятися на вільні українські землі. Зі ЗМІ досить часто можна почерпнути інформацію, що окупанти використовують приватну власність громадян України на свій розсуд. Наприклад, заселяють покинуті квартири, які належать на праві власності українським громадянам, своїми громадянами, тим самим порушуючи

гарантоване Конституцією України, а також всіма міжнародними документами право на власність. Серйозними порушеннями Женевських конвенцій від 12.08.1949 є незаконне, безглузде та великомасштабне знищення та привласнення майна, не викликане військовою необхідністю. Відповідно таким іншим порушенням законів та звичаїв війни (ст. 438 КК) може бути заподіяна шкода соціально-економічним правам людини, які виступають в такому разі додатковим об'єктом.

Право на безпечне довкілля, яке гарантоване ст. 49 Конституції України, може бути порушене в результаті вчинення такого злочину, як екоцид (ст. 441 КК), а практично всі соціально-економічні права, гарантовані Основним Законом держави, можуть виступати додатковим об'єктом геноциду (ст. 441 КК). Однак, на відміну від розглянутих вище випадків, у складах екоциду та геноциду соціально-економічні права людини виступають додатковим факультативним об'єктом.

Ураховуючи викладене, доходимо висновку, що в чинному КК має місце вис тема злочинів проти соціально-економічних прав, кожен компонент якої, з одного боку, є самостійним елементом цієї системи, а з іншого – взаємодіє з іншими злочинами, що входять до цієї системи, утворюючи комплекс кримінально-правових норм, спрямованих на кримінально-правове забезпечення охорони соціально-економічних прав людини.

1. *Хартія економічних прав та обов'язків держав: міжнародний документ Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй (Хартія № 995_077 від 12.12.1974). URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/169637__169637*
2. *Лихова С. Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України): монограф. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2006. 573 с.*
3. *Універсальний словник-енциклопедія (УСЕ). URL: <http://surl.li/qkggxe>*
4. *Система / Філософський енциклопедичний словник. URL: <http://surl.li/cxbfhr>*
5. *Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка. 2005. 124 с.*

6. Дудник І.М. *Вступ до загальної теорії систем. Навч. посібник. Полтава. 2010. 129 с.*
7. Фролов Ю.М. *Економічні права і свободи людини і громадянина: до теорії питання. Держава і право: Зб. наук. праць. Юрид. і політ. науки. Київ:*
- Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2002. Вип. 20. С. 164–172.*
8. Скрипнюк О. *Права та свободи людини в конституційній системі України. Публічне право. 2012. № 1. С. 6–12.*
9. Павликівський В. І. *Кримінально-правове забезпечення свободи слова та професійної діяльності журналістів в Україні: монограф. Харків: Панов, 2016. 488 с.*
- 10 Зінченко І. О., Шевченко Є. В. *Лекція за темою «Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина (статті 157–184 КК)». Кримінальні правопорушення проти виборчих прав громадян (статті 157–160 КК)». Вісник асоціації кримінального права України. 2020. Вип. 2 (14). С. 366–406.*

Карась Б.О. Система злочинів, що посягають на соціально-економічні права людини за Кримінальним Кодексом України

Статтю присвячено дослідженню системи злочинів, що посягають на соціально-економічні права людини. Встановлено, що в чинному Кримінальному кодексі України має місце система злочинів проти соціально-економічних прав, кожен компонент якої, з одного боку, є самостійним елементом цієї системи, а з іншого – взаємодіє з іншими злочинами, що входять до цієї системи, утворюючи комплекс кримінально-правових норм, спрямованих на кримінально-правове забезпечення охорони соціально-економічних прав людини. Доведено, що основний масив злочинів відповідного виду вміщений у розділі V Особливої частини Кримінального кодексу України. До них віднесено: злочини проти трудових прав людини (перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій (стаття 170), грубе порушення законодавства про працю (стаття 172 КК), грубе порушення угоди про працю (стаття 173 КК), примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку (стаття 174 КК), не виплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат (стаття 175 КК)); злочини проти права власності на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності: порушення авторського права і суміжних прав (стаття 176 КК), порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію (стаття 177 КК)); злочини проти права людини на освіту (порушення права на отримання освіти (стаття. 183 КК)); злочини проти права на безоплатну медичну допомогу (порушення права на безоплатну

медичну допомогу (стаття 184 КК)). Окрім того, ціла низка інших норм також порушує соціально-економічні права людини, які виступають в такому разі додатковим безпосереднім об'єктом.

Ключові слова: злочин, кримінальне правопорушення, кримінальна відповідальність, соціальні права людини, економічні права людини, злочини, що посягають на соціально-економічні права людини, система, види злочинів.

Karas B. O. The System Of Offences Against Socio-Economic Human Rights Under The Criminal Code Of Ukraine

The article is devoted to the study of the system of crimes encroaching on socio-economic human rights. The author establishes that the current Criminal Code of Ukraine has a system of crimes against socio-economic rights, each component of which, on the one hand, is an independent element of this system, and on the other hand, interacts with other crimes included in this system, forming a set of criminal law provisions aimed at criminal law protection of socio-economic human rights. The author proves that the bulk of crimes of the relevant type is contained in Section V of the Special Part of the Criminal Code of Ukraine. These include: crimes against human labour rights (obstruction of the lawful activities of trade unions, political parties, public organizations (Article 170), gross violation of labour legislation (Article 172 of the Criminal Code), gross violation of a labour agreement (Article 173 of the Criminal Code), coercion to participate in a strike or obstruction of participation in a strike (Article 174 of the Criminal Code), non-payment of wages, scholarships, pensions or other payments established by law (Article 175 of the Criminal Code)); crimes against the right to ownership of the results of one's intellectual and creative activity: violation of copyright

Keywords: crime, criminal offence, criminal liability, social human rights, economic human rights, crimes infringing on socio-economic human rights, system, types of crimes.

Харко Д.М.

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ
ДОСЛІДЖЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ,
ВЧИНЕНИХ У СПІВУЧАСТІ**

УДК 343.352:343.237

Постановка проблеми. Актуальність проблеми теоретико-методологічних засад дослідження проблеми корупційних кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті, пов'язана, насамперед, з тим, що означена проблема є вкрай актуальною для нашого суспільства. Адже боротьба з корупцією, особливо в орга-